

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10989 - La Investigació Qualitativa / 1
Titulació	Màster Universitari d'Intervenció Socioeducativa amb Menors i Família
Crèdits	3
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Victoria Quesada Serra victoria.quesada@uib.eu	09:30	11:30	Dijous	10/09/2018	10/02/2019	A-119

Contextualització

A través d'aquest curs es pretén oferir estratègies metodològiques per afrontar amb èxit el repte d'analitzar dades qualitatives sobre infants i famílies amb rigor metodològic.

Requisits

Per al bon seguiment i aprofitament del curs és recomanable haver completat qualche curs introductori de mètodes d'investigació, incloent les metodologies qualitatives, o haver adquirit aquests coneixements bàsics. La primera sessió consistirà en un repàs de coneixements necessaris per al correcte desenvolupament del curs. No es tracta d'una assignatura introductòria, s'assumeix que es coneixen ja les tècniques qualitatives que s'estudiaran de manera especialitzada, a partir d'exemples d'investigacions concretes.

Competències

Específiques

- * E-1.5. Conèixer els principals mètodes i dissenys d'investigació i les tècniques avançades d'anàlisi de dades. .

Genèriques

- * G-3. Que tinguin capacitat per a reunir i interpretar dades rellevants relatives al comportament de menors i a les estructures i dinàmiques de les famílies, així com al context en el qual es produeixen, per a emetre judicis fonamentats sobre problemes educatius, psicopedagògics i socials en aquest camp d'estudi i intervenció. .

Guia docent

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Aquesta assignatura va adreçada als professionals interessats en recolzar les seves investigacions amb dades qualitatives. La perspectiva sobre els temes és avançada i especialitzada. S'assumeix que el caràcter introductor sobre els temes s'ha vist als estudis de grau.

A l'assignatura els continguts es treballaran directament amb investigacions i exemples d'estudis amb metodologia qualitativa.

Continguts temàtics

1. L'anàlisi de dades qualitatives
  - 1.1 Fonaments de l'anàlisi qualitativa amb menors i famílies.
  - 1.2 Enfocaments en la recerca qualitativa.
  - 1.3 Procés metodològic.
  - 1.4 Selecció de mostres en la metodologia qualitativa.
2. L'etnografia, la investigació-acció i l'observació participant
  - 2.1 L'etnografia i l'estudi de cas.
  - 2.2 La investigació-acció.
    - 2.2.1 Limitacions.
    - 2.2.2 La investigació-acció crítica.
    - 2.2.3 Les activitats de la investigació en l'acció.
    - 2.2.4 Tècniques i instruments.
  - 2.3 L'observació participant: Metodologia observacional i tècniques de registre.
3. L'entrevista i les històries de vida
  - 3.1 L'entrevista
    - 3.1.1 Disseny de l'estudi amb entrevista.
    - 3.1.2 Les dimensions psicosocials de l'entrevista.
    - 3.1.3 Les entrevistes semiestructurades.
    - 3.1.4 Les entrevistes focals.
  - 3.2 Les històries de vida.
    - 3.2.1 Tipologies.
    - 3.2.2 Metodologia biogràfica.
    - 3.2.3 Disseny d'investigació, anàlisi i presentació de materials biogràfics.
4. Metodologies grupals

Guia docent

- 4.1 El grup de discussió.
- 4.2 El grup focal.
- 4.3 Els grups nominals.
- 4.4 La tècnica Delphi. Panell de consulta d'experts.
- 5. Mètodes visuals
  - 5.1 La fotografia com a eina d'investigació.
  - 5.2 La tècnica de la foto-elucidació.
  - 5.3 El vídeo com a eina d'investigació.
  - 5.4 L'anàlisi de contingut dels mètodes visuals.
  - 5.5 Aspectes ètics i legals.
- 6. Anàlisi documental i Anàlisi de contingut
  - 6.1 Investigació documental:
    - 6.1.2 Documents personals (diaris, memòries...).
    - 6.1.3 Documents de planificació i política pública.
  - 6.2 Anàlisi de contingut:
    - 6.2.1 Les tècniques de l'anàlisi de contingut
    - 6.2.2 Les passes per a l'anàlisi de contingut
    - 6.2.3 Perspectives d'anàlisi: *Grounded Theory* i *Engaged Theory*
- 7. Anàlisi Qualitatiu Assistit per Ordinador: el programa NVIVO
  - 7.1 Components del projecte d'investigació qualitativa amb NVIVO.
  - 7.2 Preparació dels documents i construcció de categories.
  - 7.3 Anàlisi informatitzada de les dades qualitatives.
  - 7.4 Interpretació dels resultats.

Metodologia docent

A cada una de les sessions treballarà en els continguts teòrics de forma pràctica a partir del material proporcionat pel professor i amb el programa disponible amb plena funcionalitat.

Volum de treball

El següent quadre presenta el total d'hores que l'alumnat dedicarà a aquest curs a les diferents activitats de l'assignatura:

Activitats de treball presencial (0,64 crèdits, 16 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes teòrico-pràctiques presencials a l'aula	Grup gran (G)	Sessions per la presentació de conceptes i aplicacions.	12
Seminaris i tallers	Seminaris presencials	Grup mitjà (M)	Sessions de seminaris en les que es treballarà de forma conjunta, tant els exercicis com la lectura d'articles d'investigació.	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (2,36 crèdits, 59 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació d'un breu treball o article	Preparació i realització d'un treball o article d'investigació basat en les modalitats d'anàlisi estudiades.	59

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

La qualificació del curs es fonamentarà en diverses activitats d'avaluació contínua, en un treball o article d'investigació que cal entregar i en un exercici final que avaluarà el grau de coneixements.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Classes teòrico-pràctiques presencials a l'aula

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Sessions per la presentació de conceptes i aplicacions.
Criteris d'avaluació	La realització de la prova és condició necessària per poder obtenir una qualificació quantitativa del curs. En cas de no entregar l'exercici final, l'alumne obtindrà la qualificació de "No presentat".

Percentatge de la qualificació final: 40%

Seminaris presencials

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Sessions de seminaris en les que es treballarà de forma conjunta, tant els exercicis com la lectura d'articles d'investigació.
Criteris d'avaluació	Presentacions a classe a partir de la lectura d'articles i entrega del informe sobre l'article llegit i comentat.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Preparació d'un breu treball o article

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Preparació i realització d'un treball o article d'investigació basat en les modalitats d'anàlisi estudiades.
Criteris d'avaluació	Al final de l'assignatura, abans de disposar de la nota final, s'exposarà oralment i s'entregarà de manera individual, un article d'investigació de reduïdes dimensions (d'unes 3500 paraules).

Percentatge de la qualificació final: 40%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Ballester, L., Nadal, A., Amer, J. (2017). *Métodos y técnicas de investigación educativa*. Palma: Universitat de les Illes Balears.
- Pérez Serrano, G. (2007). *Investigación cualitativa. Retos e interrogantes. II. Técnicas y análisis de datos*. Madrid: La Muralla.
- Pujadas, J.J. et al. (2005). *Etnografía*. Barcelona: Editorial UOC.
- Ruiz Olabuénaga, J.I. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. Universidad de Deusto. Departamento de Publicaciones.
- Sierra, R. (2008). *Técnicas de investigación social. Teoría y ejercicios*. Madrid: Thomson.

Bibliografia complementària

- Banks, M. (2010). *Los datos visuales en investigación cualitativa*. Madrid: Morata
- Corbetta, P. (2007). *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: MacGrawHill.
- Fàbregues, S., Paré, M.H. (2013). *El grupo de discusión y la observación participante. En Construcción de instrumentos para la investigación en las ciencias sociales y del comportamiento*. Barcelona: UOC.

Guia docent

Disponible en http://femrecerca.cat/sfabregues/files/pid_00178038-3.pdf

Flick, U. (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Madrid: Morata.

Krueger, R. y Casey, M.A. (2009) Focus groups. A practical guide for applied research. Thousand Oaks: Sage

Kvale, S. (2011). Las entrevistas en investigación cualitativa. Madrid: Morata.

Mena, L. (2006) Detectives y camaleones: el grupo de discusión: Una propuesta para la investigación cualitativa. Madrid: Talasa.

Rose, G. (2012). Visual methodologies: An introduction to the interpretation of visual materials. London: Sage.

Seidman, I. (2013). Interviewing as qualitative research: a guide for researchers in education and the social sciences. New York: Teachers College, Columbia University.

Valles, M.S. (2009). Entrevistas cualitativas. Madrid: CIS.

Altres recursos

Materials a l'espai de l'assignatura a l'Aula Digital: Repositori d'articles, fragments de tesis i informes d'investigació.

